

Keuzedeel mbo

Onderwerken vervaardigen

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0166

Penvoerder: Sectorkamer specialistisch vakmanschap
Gevalideerd door: Sectorkamer specialistisch vakmanschap
Op: 10-11-2015

1. Algemene informatie

D1: Onderwerken vervaardigen

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Het is voor de schoentechnisch voorzieningenmaker, de leestenmaker en de orthopedisch schoentechnicus van belang om kennis en inzicht te hebben m.b.t. onderwerken en schachten.

- Het vervaardigen van schacht en onderwerk zoals omschreven in het werkproces "Revalidatie-, verband- of orthopedische passchoen vervaardigen" binnen het kwalificatiedossier Orthopedische Schoentechniek is niet hetzelfde als het vervaardigen van onderwerk en schachten, zoals bedoeld in de keuzedelen.

Het gaat in het kd Orthopedische Schoentechniek bij deze revalidatie, verband of passchoenen om tijdelijke schoenen. Het betreft een zeer eenvoudige schacht en onderwerk en is niet te vergelijken met het vervaardigen van de schacht en het onderwerk zoals bedoeld in het keuzedeel. Om een voorbeeld te geven. Bij een vilt- of verbandschoen is de schoen gemaakt van vilt en het onderwerk van kunststof. Een revalidatieschoen is gemaakt van thermoplastisch rubber en het onderwerk van kurk. Het maken ervan is eenvoudig en gaat heel snel. Het maken van een schacht en onderwerk, zoals bedoeld in de keuzedelen betreft het vervaardigen van een orthopedische maatschoen (van hoofdzakelijk leer). Dit kost in de praktijk weken aan tijd. Het maken van een schacht en onderwerk voor een maatschoen vereist andere vaardigheid en kennis dan het vervaardigen van tijdelijke schoenen.

Daarnaast is de tijdelijke schoen onderdeel van het behandelplan van de patiënt. Het is geen onderdeel van de uiteindelijke schoen voor een cliënt.

Relevantie van het keuzedeel

Er is geen kwalificatie Onderwerkmaker meer. Met dit keuzedeel verbreden leerlingen van de Schoentechnisch voorzieningenmaker (niveau 2) en Leestenmaker (niveau 3) zich om deze werkzaamheden te kunnen uitvoeren binnen een orthopedisch schoentechnisch bedrijf.

Beschrijving van het keuzedeel

Het keuzedeel betreft het vervaardigen van het onderwerk van een schoen.

De beroepsbeoefenaar start met het oppennen van de schacht. Vervolgens brengt hij de cambrering aan en egaliseert hij de balgengelving. Dan brengt hij tussenzolen en loopzolen aan.

Tenslotte brengt hij de hakken aan.

Hij doet dit veelal volgens een standaard werkwijze en de werkzaamheden zijn routinematig van aard.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verbredend

2. Uitwerking

D1-K1: Onderwerken vervaardigen.

Complexiteit

Er wordt gewerkt volgens een standaard werkwijze. De werkzaamheden zijn routinematig van aard. Om de werkzaamheden goed uit te voeren zijn kennis en vaardigheden nodig. De te gebruiken gereedschappen en hulpmiddelen zijn niet complex in gebruik/bediening. Het afbreukrisico schuilt in de samenhang en de volgorde van werkzaamheden. Een kleine onnauwkeurigheid in het begin kan tot een grote afwijking in het eindresultaat leiden.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar is in staat zelfstandig onderwerken te vervaardigen. Hij werkt zelfstandig en controleert zijn werk op vaste momenten. Hij heeft de rol van uitvoerend vakman en is zelf verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de werkzaamheden en de kwaliteit van de onderwerken. Er wordt van de beginnend beroepsbeoefenaar verwacht dat hij nauwkeurig, gestructureerd, efficiënt, kwaliteitsbewust en veilig werkt.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Bezit materiaalkennis in relatie tot onderwerken maken.
- Bezit kennis van de onderdelen van het onderwerk.
- Bezit kennis van de processtappen bij het vervaardigen van onderwerken.
- Bezit kennis van bevestigingsmethoden/maakwijzen (zwikken, lijmen, naaien, flexibel).
- Bezit kennis van de vuistregels om de kwaliteit van een schoen globaal te beoordelen.
- Kan de technieken inzetten voor het maken van onderwerken.
- Kan relevante gereedschappen, hulpmiddelen en materialen inzetten voor het vervaardigen van onderwerken.

D1-K1-W1: De schacht oppennen.

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar plaatst en modelleert de binnenzool. Hij plaatst ook de contrefort tussen de voering en het overleder. Vervolgens plaats hij de schacht over de leest en zet hem tijdelijk vast aan de binnenzool. Daarna pent hij de schacht, voorzien van lijm, aan de hiel-gelengpartij op. Hij plaatst de neus en indien nodig bezetsels en pent de voorpartij op. Hij verwijdert overtollig materiaal, nietjes en nagels.

Resultaat

De schacht is opgepend en neus en contrefort zijn juist geplaatst.

Gedrag

- Plaatst de schacht zorgvuldig op de leest: recht op de leest, juiste hielhoogte, buitenenkel lager.
- Plaatst neus en contrefort correct: geen zichtbare overgangen, juiste lengte en hoogte.
- Kiest de juiste technieken om de schacht op te pennen en voert deze bedreven uit.
- Gebruikt de materialen en middelen effectief en efficiënt.
- Werkt nauwkeurig en in een acceptabel tempo.
- Houdt zich aan de veiligheidsvoorschriften en arbo-regels.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Cambreering aanbrengen en balgelengvulling egaliseren.

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar brengt de cambreering aan, die bestaat uit cambreur en cambreurdek. Vervolgens egaliseert hij de balgelengvulling met kurk en ruwt de zwikinslag op. Eventueel brengt hij een (sier)rand aan.

D1-K1-W2: Cambreering aanbrengen en balgelengvulling egaliseren.

Resultaat

Een met behulp van een cambreur verstevigde binnenzool / een schoen met eventuele (sier)rand en waarvan de ondergrond egaal is.

Gedrag

- Kiest de juiste technieken om de cambreur aan te brengen, de balgelengvulling te egaliseren en een eventuele (sier)rand aan te brengen en voert deze bedreven uit.
- Gebruikt de materialen en middelen effectief en efficiënt.
- Werkt nauwkeurig en in een acceptabel tempo.
- Houdt zich aan de veiligheidsvoorschriften en arbo-regels.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W3: Tussenzolen en loopzolen aanbrengen.

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar plaatst en modelleert een eventuele tussenzool onder de schoen. Hij plaatst en modelleert de loopzool onder de schoen. Eventueel naait hij de tussenzool aan de rand vast (aflappen).

Resultaat

Een schoen die is voorzien van een eventuele tussenzool en een loopzool.

Gedrag

- Kiest de juiste technieken voor het aanbrengen van zolen en voert deze bedreven uit.
- Modelleert de tussen- en loopzool nauwkeurig.
- Gebruikt de materialen en middelen effectief en efficiënt.
- Werkt nauwkeurig en in een acceptabel tempo.
- Houdt zich aan de veiligheidsvoorschriften en arbo-regels.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W4: Hakken aanbrengen.

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar plaatst de hakken onder de schoenen, brengt ze op de juiste lengte en maakt ze dragend. Hij schrooit of schuurt de hakken en de loopzolen.

Resultaat

Hakken met de juiste lengte, goed in model, recht en dragend.

Gedrag

- Kiest de juiste technieken voor het aanbrengen van de hakken en voert deze bedreven uit.
- Schrooit / schuurt de hakken en loopzolen nauwkeurig.
- Gebruikt de materialen en middelen effectief en efficiënt.
- Werkt nauwkeurig en in een acceptabel tempo.
- Houdt zich aan de veiligheidsvoorschriften en arbo-regels.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W5: Schoenen afwerken en finishen.

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt de schoen af: hij verft de kanten van de loopzolen en de hakken, verwijdt lijmresten en brandt draadjes af. Hij leest de schoenen uit. Vervolgens finisht hij de schoenen: hij poetst ze en verzorgt de sluitingen. Tot slot controleert hij de kwaliteit van de schoen als geheel.

Resultaat

Een paar schoenen, vervaardigd volgens de gestelde specificaties en met een goede constructie.

Gedrag

- Zorgt voor een nauwkeurige afwerking en finishing van de schoen, met behulp van de juiste technieken.
  - Gebruikt de materialen en middelen effectief en efficiënt.
  - Levert het werk op binnen de geplande tijd.
  - Houdt zich aan de geldende veiligheidsvoorschriften en arbo-regels.
- De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen